



Tarkastusvaliokunnalle

EDUSKUNNAN KANSLIAN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSLASKELMAT VUODELTA 2019 (K 9/2020 vp)

1. Yleistä

Kanslian johtoryhmä käsitteli toimintakertomusta kokouksessaan 2.3.2020. Se hyväksyi toimintakertomukseen sisältyvän sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman 20.1.2020. Kansliatoimikunta käsitteli ja hyväksyi toimintakertomuksen 18.3.2020 ja eduskunnan tilintarkastajat antoivat siitä lausuntonsa 15.4.2020.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaan Valtiokonttori antaa tarvittavat ohjeet kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksistä sekä niiden liitteistä ja laadinnasta. Näihin ohjeisiin sisältyy vuonna 2016 annettu ohje toimintakertomuksen laadinnasta, jota on sovellettu myös eduskunnan kanslian vuoden 2019 toimintakertomuksen laadinnassa.

Toimintakertomuksessa kanslian toimintayksiköt ja sisäinen tarkastus arvioivat vuodelle 2019 asettamiensa ja tulossuunnitelmaan kirjattujen tavoitteidensa toteutumista. Valtaosa tavoitteista toteutui hyvin tai erinomaisesti. Päättäneen strategiakauden viimeisenä vuonna toimintayksiköt keskittyivät etenkin mobiilipalvelujen kehittämiseen, tehtäväkieron, digitalisaation, työkyvyn ja työterveyden edistämiseen, Areenan organisaatiotietoihin, palveluprosessien määrittelyyn sekä työyhteisötaitojen kehittämiseen. Lisäksi jatkettiin jo aiemmin aloitettuja toimenpiteitä liittyen päätöksenteon säännönmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden varmistamiseen sekä sähköisiin työmenetelmiin ja verkkopalveluihin. Useat strategiakauden hankkeet ovat ajoittuneet monelle vuodelle, ja osa niistä jatkuu myös vuonna 2020 alkaneella uudella strategiakaudella.

Päättynyt strategiakausi 2016-2019 koettiin strategian käytäntöön viemisen kannalta haasteelliseksi, sillä strategia oli laadittu varsin monitasoiseksi ja määritellyjä toimenpiteitä oli runsaasti. Kanslian johtoryhmä vastasi strategiatyön koordinoinnista ja priorisoi eri vuosina toteutettavat toimenpiteet. Strategian tavoitteiden saavuttamisessa päästiinkin kokonaisuudessaan varsin hyviin tuloksiin.

Kanslian toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä tuotoksia ja laadunhallintaa on toimintakertomuksessa tarkasteltu ennen kaikkea siitä näkökulmasta, miten kanslian tuottamat palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Kanslialle osoitetut tehtävät on kyetty hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa. Keväällä 2019 toteutetun kansanedustajien palvelukyselyn mukaan kansanedustajat ovat edelleen hyvin tyytyväisiä kanslian palveluihin. Palvelukokonaisuuksien yleisarvosana oli 4,22 asteikolla 1-5. Kanslian toiminnan jatkuva arviointi, kehittäminen ja tehostaminen ovat lähtökohtana kanslian toiminnan ja talouden suunnittelussa ottaen kuitenkin huomioon kansanedustajien työn erityispiirteet ja -vaatimukset.

2. Peruskorjauksen jälkityövaihe

Eduskuntakiinteistöjen peruskorjauksessa siirryttiin vuonna 2018 jälkityövaiheeseen ja viimeiset peruskorjaukseen liittyvät työt tehdään vuonna 2020. Peruskorjauksen investointimenoista maksettiin vuonna 2019 etenkin sisäänkäyntien turvallisuutta parantavia muutostöitä. Peruskorjauksen toimintamenojen puolella suurimpina erinä olivat kalustehankinnat, vahinkovakuutusmaksut sekä pienet korjaus- ja kunnossapitotyöt.

Vuosien 2007-2019 aikana peruskorjaukseen on käytetty investointimäärärahoja yhteensä 261,77 milj. euroa. Tästä Eduskuntatalon peruskorjauksen osuus on 115,95 milj. euroa. Eduskuntatalon peruskorjaus toteutettiin aikataulussa sekä n. 9 milj. euroa alle kansliatoimikunnan kesällä 2014 hyväksymän kustannusarvion.

3. Kestävän kehityksen tunnuslukuja

Eduskunnan peruskorjauksen valmistumisen myötä on eduskunnan kansliassa ryhdytty kiinnittämään erityistä huomiota kestäväan kehitykseen, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen sekä jätehuoltoon. Kestävä eduskunta on myös yksi kanslian uuden, vuosien 2020-2023 strategian neljästä päätavoitteesta. Eduskunnan lämmitys, josta 40 % tuotettiin uusiutuvalla energialla, aiheutti 1 108 tonnin ja kaukojäähdytys 236 tonnin hiilidioksidipäästöt. Eduskunnan hankkima sähkö tuotettiin kokonaan uusiutuvalla energialla. Energiajätettä tuotettiin 39 tonnia, 10 tonnia (+34,5 %) enemmän kuin edellisvuonna. Yhdyskuntajätteen määrä oli 17 tonnia, missä vähennystä oli 17 tonnia (-50,0 %) edellisestä vuodesta. Kierrätysaste kasvoi vuoden 2018 70 %:sta vuoden 2019 76 %:iin.

4. Henkilöstö

Toimintakertomukseen on koottu oleellisimpia henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja. Niitä on käsitelty tarkemmalla tasolla vuoden 2019 henkilöstötilinpäätöksessä. Kanslian henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 510 henkilöä, joista 78 oli kansanedustajan avustajia. Avustajien määrän laskua vuoteen 2018 verrattuna selittää Keskustan eduskuntaryhmän siirtyminen ns. ryhmäkansliamalliin vuoden 2019 eduskuntavaalien yhteydessä. Kanslian henkilöstön tuottamien henkilötyövuosien määrä oli 503,8 ja henkilötyövuoden hinta oli 70 383 euroa/htv.

5. Tilinpäätösanalyysi

Eduskunnan kanslian vuoden 2019 tilinpäätöksen tärkeimmät tunnusluvut ja selvitys pääasiallisista muutosten syistä ovat seuraavat:

- Eduskunnan menot (ilman arvonlisäveroja ja eduskunnan oikeusasiamiestä) olivat 93,79 milj. euroa, mikä on 0,91 milj. euroa (1,0 %) enemmän kuin vuonna 2018.
- Eduskunnan kanslian toimintamenot olivat 54,92 milj. euroa, mikä on 3,60 milj. euroa (7,0 %) enemmän kuin vuonna 2018. Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien kustannukset, jotka olivat 3,55 milj. euroa. Suurimpana yksittäisenä syynä menojen kasvulle oli

henkilöstökulujen nousu 1,35 milj. eurolla. Myös palvelujen ostot kasvoivat 1,14 milj. eurolla. Menojen tasoon vaikuttivat merkittävästi kolme kertaluonteista menoerää: Suomen EU-puheenjohtajuuskausi (1,6 milj. euroa ilman palkkamenoja), kevään hallitusneuvottelut (0,6 milj. euroa) sekä vuonna 2019 alkanut työasema uudistus (0,7 milj. euroa). Eduskunnan kanslian toimintamenot alittivat talousarvion 1,44 milj. eurolla.

- Eduskunnan kanslian palkkameno (avustajat mukaan lukien) henkilösivukuluineen olivat 33,89 milj. euroa, mikä on 1,35 milj. euroa (4,2 %) enemmän kuin vuonna 2018. Palkkamenojen kasvuun vaikuttivat etenkin työnantajamaksujen nousu, virkaehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset 1.4.2019 lukien sekä tammikuussa maksettu sopimuksen mukainen 9,2 %:n kertaerä. Kilpailukyky sopimuksen mukainen 30 %:n lomarahaleikkaus on toteutettu vuosina 2017-2019.
- Peruskorjauksen toimintamenot olivat 0,86 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 0,64 milj. eurolla. Laskua edellisvuodesta oli 61,1 %.
- Peruskorjauksen investointimenoihin käytettiin 2,72 milj. euroa ja se koostui kokonaisuudessaan tilikaudelta 2017 siirtyneestä erästä. Kyseisestä määrärahasta jäi käyttämättä 7,43 milj. euroa ja se peruutettiin. Tilikaudelta 2018 siirtynyt erä 4,00 milj. euroa jäi kokonaan käyttämättä ja se siirtyi edelleen vuodelle 2020.

Eduskunnan talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät kansanedustajien toimintamenojen, eduskuntaryhmien avustajatuen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenojen sekä vuoden 2019 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille maksettavan perustuen osalta. Kaikkien muiden momenttien määrärahat riittivät. Syinä ylityksiin olivat etenkin kansanedustajien palkkioiden korotus vaalikauden alusta lukien, Keskustan eduskuntaryhmän siirtyminen ryhmäkansliamalliin 24.4.2019 lukien, avustajatuen nousu 1.4.2019 lukien, oikeusasiamiehen kanslian budjetoitua suuremmat tietohallinnon kustannukset, oikeusasiamiehen kanslian 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvät menot sekä ryhmäkansliarahan ns. perustukea saavien eduskuntaryhmien lisääntyminen kahdeksasta yhdeksään kevään eduskuntavaalituloksen myötä.